
Komisja Transportu i Turystyki

2015/2095(INI)

19.10.2015

OPINIA

Komisji Transportu i Turystyki

Komisji Wolności Obywatelskich, Sprawiedliwości i Spraw Wewnętrznych

na temat sytuacji na Morzu Śródziemnym i potrzeby całościowego podejścia
UE do problematyki migracji
(2015/2095(INI))

Sprawozdawczyni komisji opiniodawczej: Merja Kyllönen

PA_NonLeg

WSKAZÓWKI

Komisja Transportu i Turystyki zwraca się do Komisji Wolności Obywatelskich, Sprawiedliwości i Spraw Wewnętrznych, jako komisji przedmiotowo właściwej, o uwzględnienie w końcowym tekście projektu rezolucji następujących wskazówek:

- A. mając na uwadze, że granice morskie Unii na Morzu Śródziemnym są granicami zewnętrznymi Unii Europejskiej oraz że, w odróżnieniu od granic lądowych, nie można ich zamknąć; mając na uwadze, że należy pilnie zająć się problemem napływu uchodźców, aby zapobiec sytuacji, w której padliby oni ofiarami przemytników i mafii;
1. wyraża zaniepokojenie dramatycznym wzrostem liczby osób, które ryzykują życie, próbując przedostać się przez Morze Śródziemne do UE; podkreśla, że Morze Śródziemne to największy na świecie szlak migracji drogą morską o gęstej sieci żeglugi handlowej; podkreśla, że obecny kryzys uchodźczy wywiera wielką presję na morski sektor handlowy, zwiększając jego udział w ponoszeniu ciężaru, zwłaszcza w odniesieniu do bezpieczeństwa załóg oraz zapewnienia ogólnego bezpieczeństwa; uważa, że kompleksowe środki, za pomocą których UE zamierza rozwiązać wielowymiarowe problemy związane z tym kryzysem, powinny należycie uwzględniać tę kwestię, a w konsekwencji powinny zmniejszyć negatywny wpływ na sektor transportu;
  2. przypomina, że zgodnie z Konwencją Narodów Zjednoczonych dotyczącą statusu uchodźców¹, Konwencją Narodów Zjednoczonych o prawie morza² oraz Międzynarodową konwencją o bezpieczeństwie życia na morzu³, a także Międzynarodową konwencją o poszukiwaniu i ratownictwie morskim⁴ każde państwo będące stroną tych konwencji zobowiązuje kapitana statku pływającego pod jego banderą, o ile kapitan może to uczynić bez narażenia na poważne niebezpieczeństwo statku, załogi lub pasażerów, do niesienia pomocy każdej osobie na morzu znajdującej się w niebezpieczeństwie, niezależnie od przynależności państwowej bądź statusu takiej osoby lub okoliczności, w jakich została ona znaleziona, udzielenia jej pierwszej pomocy medycznej lub innej oraz przewiezienia w bezpieczne miejsce, a także do aktywnego udziału w akcjach poszukiwawczych i ratowniczych na morzu; podkreśla, że ratowanie osób znajdujących się w niebezpieczeństwie na morzu jest nie tylko obowiązkiem międzynarodowym, lecz także powinnością etyczną;
  3. wzywa wszystkie władze portowe i morskie państw członkowskich oraz Europejską Agencję ds. Bezpieczeństwa na Morzu, a w szczególności kapitanów statków żeglujących na Morzu Śródziemnym, aby wzmogli czujność wobec wszelkich statków, na pokładzie których znajdują się migranci i uchodźcy, którzy mogą być w niebezpieczeństwie; w związku z powyższym zaleca, by podmioty te przestrzegały wytycznych Międzynarodowej Organizacji Morskiej i agencji ONZ ds. uchodźców (UNHCR) w sprawie postępowania z osobami uratowanymi na morzu;

---

¹ Konwencja Narodów Zjednoczonych dotycząca statusu uchodźców z 1951 r.

² Konwencja Narodów Zjednoczonych o prawie morza z 1982 r., art.98 („Obowiązek udzielania pomocy”).

³ Międzynarodowa konwencja o bezpieczeństwie życia na morzu z 1974 r., prawidło 33 („Sytuacje niebezpieczeństwa: obowiązki i procedury postępowania”).

⁴ Międzynarodowa konwencja o poszukiwaniu i ratownictwie morskim z 1979 r. ze zmianami.

4. podkreśla, że w okresie od 1 stycznia do 31 maja 2015 r. na Morzu Śródziemnym uratowano 47 265 migrantów, z czego 13 475 uratowały statki handlowe⁶; zauważa, że w ciągu tych pięciu miesięcy 302 statki handlowe zostały poproszone o zmianę planu podróży i kursu, aby wziąć udział w akcjach ratunkowych, z czego ostatecznie 104 statki poproszono o uratowanie migrantów i sprowadzenie ich na ląd ze względu na pilną potrzebę podjęcia działań;
5. wyraża ubolewanie w związku z faktem, że zgodnie z doniesieniami UNHCR dotychczas tylko w 2015 r. ponad 3 000 osób poniosło śmierć, usiłując przedostać się przez Morze Śródziemne⁷;
6. zwraca się do Rady o pilne zatwierdzenie wniosku przedstawionego przez Komisję w dniu 9 września 2015 r. i przyjętego przez zgromadzenie plenarne Parlamentu Europejskiego w dniu 17 września w celu relokacji 120 000 osób potrzebujących ochrony międzynarodowej oraz o stałe monitorowanie ewentualnych dodatkowych potrzeb w zakresie ochrony uchodźców;
7. podkreśla, że o ile główna odpowiedzialność spoczywa na państwach członkowskich, to statki handlowe odgrywają bezpośrednią rolę w akcjach poszukiwawczo-ratunkowych zarówno w odniesieniu do ich liczby, jak i prowadzonych działań; zauważa, że statki handlowe nie są wyposażone, a ich załogi nie są wyszkolone w wystarczający sposób, aby brać regularny udział w akcjach ratunkowych prowadzonych na tak dużą skalę;
8. przypomina, że pomoc w akcjach ratunkowych oferowana przez statki handlowe i ich załogi nie powinna zastępować pomocy dla migrantów na morzu, którą w dalszym ciągu powinny zapewniać właściwe organy UE i państw członkowskich, które muszą przeznaczyć na ten cel niezbędne zasoby ludzkie i finansowe; uznaje i pochwała znaczący i hojny udział organizacji humanitarnych w ratowaniu pasażerów tych statków poprzez rozmieszczanie na wodach Morza Śródziemnego statków, zwłaszcza należących do Lekarzy bez Granic oraz Morskiej Stacji Pomocy Migrantom (MOSA);
9. zauważa, że ewentualne konsekwencje gospodarcze i prawne wobec statków niosących ratunek i ich właścicieli zniechęcają niektóre statki do udzielania pomocy; apeluje do państw członkowskich, by nie karały tych, którzy dobrowolnie pomagają migrantom z pobudek humanitarnych, w tym przewoźników i właścicieli statków; wzywa Komisję, aby zaproponowała przegląd dyrektywy Rady 2001/51/WE;
10. obawia się, że ponieważ statki i ich załogi nie mogą być wystarczająco dobrze przygotowane, by prowadzić akcje poszukiwawczo-ratunkowe, które nie wchodzą w zakres ich normalnej działalności, sytuacja w regionie Morza Śródziemnego – w którym doświadczamy już ludzkich tragedii – może prowadzić do wypadków wśród migrantów i członków załóg, a także pociągać za sobą ofiary w ludziach i nieść zagrożenie dla bezpieczeństwa morskiego oraz środowiska;
11. z zadowoleniem przyjmuje komunikat Komisji zatytułowany „Europejski program w zakresie migracji” (COM(2015)0240) i zdecydowanie apeluje do państw członkowskich, by przejęły odpowiedzialność, a także podjęły odpowiednie i natychmiastowe działania zarówno na szczeblu krajowym, jak i na szczeblu UE, aby zapobiec dalszym tragediom ludzkim na Morzu

---

⁵ Rezolucja MSC.167 (78) Międzynarodowej Organizacji Morskiej i „Ratownictwo morskie: wytyczne w sprawie zasad i praktyk mających zastosowanie do migrantów i uchodźców”.

⁶ W oparciu o dane statystyczne Stowarzyszenia Armatorów Wspólnoty Europejskiej (ECSA).

⁷ <http://data.unhcr.org/mediterranean/regional.php>.

Śródziemnym oraz zapewnić realizację międzynarodowych i etycznych zobowiązań zgodnie z zasadami solidarności i wspólnej odpowiedzialności; wzywa UE i jej państwa członkowskie do znalezienia skutecznego i trwałego rozwiązania umożliwiającego wyeliminowanie obecnych niedoskonałości unijnego systemu migracyjnego, do zajęcia się faktycznymi przyczynami obecnego kryzysu imigracyjnego oraz do zapobieżenia dalszemu wpływowaniu statków, na których odbywa się przemyt ludzi, i dalszym wypadkom śmiertelnym na Morzu Śródziemnym; uważa, że środki na szczeblu UE powinny być kompleksowe i powinny prowadzić do zapewnienia kontrolowanej, możliwej do opanowania, bezpiecznej i legalnej migracji;

12. jest głęboko zaniepokojony obecnym kryzysem migracyjnym na Morzu Śródziemnym, zwłaszcza jego aspektami humanitarnymi, a także wpływem na transport morski, w tym na statki pasażerskie, wycieczkowe i kontenerowce, a także na bezpieczeństwo statków, ich załóg i towarów oraz ogólne bezpieczeństwo na morzu;
13. uważa, że walka z przemytem ludzi nie powinna ograniczać wolności żeglugi;
14. wzywa państwa członkowskie, Radę i Komisję, by w oczekiwaniu na niezbędne środki średnio- i długoterminowe kontynuowały zwiększanie funduszy na współmierne akcje poszukiwawczo-ratunkowe na Morzu Śródziemnym, a także by – we współpracy z właściwymi organami – rozszerzyły obszar działań w ramach prowadzonych obecnie akcji, aby móc zagwarantować bezpieczeństwo i prawa podstawowe uchodźcom szukającym schronienia w Europie, osobom uprawnionym do ochrony międzynarodowej, a także członkom załóg pracujących na wodach Morza Śródziemnego;
15. apeluje o rygorystyczne kontrolowanie rzeczywistego wydatkowania funduszy przeznaczonych na akcje ratunkowe i placówki przyjmowania, aby zagwarantować ich właściwe wykorzystanie do określonych celów oraz uniknąć niezgodnego z prawem wydatkowania;
16. zachęca organy UE i państw członkowskich do pełnego zastosowania istniejących systemów monitorowania i informacji o ruchu statków na Morzu Śródziemnym, do gromadzenia aktualnych informacji na temat statków kursujących u wybrzeży UE, a także do dalszego zacieśniania współpracy między poszczególnymi organami administracji morskiej, takimi jak organy odpowiedzialne za bezpieczeństwo transportu, marynarka wojenna i straż przybrzeżna, w razie konieczności w drodze wzmocnionej współpracy na mocy art. 20 Traktatu o Unii Europejskiej i art. 329 ust. 1 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej, w celu lepszej koordynacji i wdrożenia skutecznych działań w zakresie bezpieczeństwa na morzu, rozbijania sieci przemytników i przechwytywania należących do nich łodzi, a także w celu zachowania rzeczywistego przeglądu sytuacji w odniesieniu do akcji ratunkowych; podkreśla znaczenie zaangażowania pełnego potencjału Europejskiej Agencji ds. Bezpieczeństwa na Morzu jako podmiotu świadczącego zintegrowane usługi morskie w celu wspierania akcji poszukiwawczo-ratunkowych na Morzu Śródziemnym, którego działalność należy wspierać;
17. podkreśla, że państwa członkowskie i zaangażowane organy muszą zapewnić niezakłócone sprowadzenie na ląd uratowanych uchodźców i migrantów w wyznaczonym porcie morskim ze statków, które brały udział w akcji ratunkowej;
18. podkreśla, że załogi statków pasażerskich, wycieczkowych i kontenerowców uczestniczących w akcji ratunkowej nie mogą w żadnym razie utrudniać koordynowanej przez Frontex pracy urzędników odpowiedzialnych za kontrolę migrantów w granicznych państwach członkowskich, bez względu na podjętą przez nich decyzję zgodnie z prawem państwa

członkowskiego i UE;

19. podkreśla, że należy szybko wzmocnić potencjał i kompetencje Fronteksu;
20. apeluje do wszystkich zainteresowanych stron zaangażowanych w działania na Morzu Śródziemnym o znalezienie rozwiązania kryzysu związanego z uchodźcami, w tym o podjęcie wysiłków na rzecz zwiększenia bezpieczeństwa i poprawy przestrzegania praw podstawowych w odniesieniu do uchodźców w ich krajach pochodzenia; zachęca UE i jej państwa członkowskie, by zaoferowały pomoc i środki znajdującym się na pierwszej linii państwom członkowskim, znalazły rozwiązania problemów leżących u podłoża migracji na wielką skalę, wzmocniły współpracę z państwami w regionie Morza Śródziemnego nienależącymi do UE, takimi jak Turcja, Libia, Liban i Jordania, w odniesieniu do wymiany informacji, podjęcia wspólnych działań poszukiwawczo-ratunkowych, kontroli granicznych, nadzoru oraz wspierania porozumień w sprawie kontroli migracji, a także by rozwiązały problem handlarzy ludźmi, przywódców zorganizowanych grup przestępczych i sieci przemytniczych za pomocą surowych sankcji karnych;
21. wzywa Komisję do utworzenia grupy roboczej z udziałem właściwych organów państw członkowskich, organizacji humanitarnych działających w terenie, agencji UE i ONZ w celu pilnego stworzenia rozwiązań w zakresie transportu uchodźców, a także ustanowienia bezpiecznych i legalnych szlaków migracyjnych prowadzących zarówno przez morze, jak i ląd, które umożliwią transportowanie osób ubiegających się o azyl i uchodźców ze stref objętych konfliktem do obozów uchodźców oraz do krajów, które są celem ich migracji, w bezpiecznych i przyzwoitych warunkach; uważa, że należy otworzyć legalne i regulowane kanały migracji, a odpowiedzialność za nie należy rozdzielić na 28 państw członkowskich;
22. zauważa, że tymczasowe ponowne wprowadzenie kontroli granicznych przez niektóre państwa członkowskie zagraża zwykłemu funkcjonowaniu systemu Schengen, opierającego się na otwarciu granic wewnętrznych UE i na swobodnym przepływie osób, pogarsza warunki bytowe uchodźców na granicach, a także stwarza problemy dla funkcjonowania unijnego systemu transportowego, w tym przewozów pasażerskich; wzywa Komisję, aby zaproponowała odpowiednie instrumenty szybkiego reagowania oraz rozwiązania w celu utrzymania sprawnego funkcjonowania systemu transportowego oraz prawa do swobodnego przepływu osób, w tym praw pasażerów;
23. podkreśla znaczenie stworzenia infrastruktury i systemu, aby przewidzieć, który obszar unijnych granic zewnętrznych będzie jako następny narażony na zdecydowanie zwiększone przepływy migracyjne, a także by przygotować się na nie;

**WYNIK GŁOSOWANIA KOŃCOWEGO
W KOMISJI OPINIODAWCZEJ**

Data przyjęcia	13.10.2015
Wynik głosowania końcowego	+ : 34 - : 9 0 : 0
Posłowie obecni podczas głosowania końcowego	Daniela Aiuto, Lucy Anderson, Marie-Christine Arnautu, Inés Ayala Sender, Georges Bach, Izaskun Bilbao Barandica, Deirdre Clune, Michael Cramer, Luis de Grandes Pascual, Andor Deli, Karima Delli, Isabella De Monte, Ismail Ertug, Jacqueline Foster, Tania González Peñas, Dieter-Lebrecht Koch, Merja Kyllönen, Miltiadis Kyrkos, Bogusław Liberadzki, Peter Lundgren, Marian-Jean Marinescu, Georg Mayer, Gesine Meissner, Jens Nilsson, Markus Pieper, Salvatore Domenico Pogliese, Tomasz Piotr Poręba, Gabriele Preuß, Christine Revault D'Allonnes Bonnefoy, Massimiliano Salini, David-Maria Sassoli, Claudia Schmidt, Jill Seymour, Claudia Tapardel, Pavel Telička, István Ujhelyi, Wim van de Camp, Elissavet Vozemberg-Vrionidi, Janusz Zemke, Roberts Zīle, Kosma Złotowski, Elżbieta Katarzyna Łukacijewska
Zastępcy obecni podczas głosowania końcowego	Evžen Tošenovský